П Л О В Д И В С К И У Н И В Е Р С И Т Е Т
”ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”
България 4000 гр. Пловдив ул. “ЦарАсен” № 24; Централа: (032) 261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

философско
исторически
факултет

Ф И Л О С О Ф С К О - И С Т О Р И Ч Е С К И
Ф А К У Л Т Е Т

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:
(доц. д-р Стойка Пенкова)

Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „Комуникация на науката и изследователската дейност“ (за неспециалисти)

редовно обучение

образователно-квалификационна степен „магистър“

Учебният план влиза в сила от учебната 2026/2027 година

Факултет	**Философско-исторически**
Професионално направление	**3.1 Социология, антропология и науки за културата**
Специалност	**„Комуникация на науката и изследователската дейност“**
Образователно-квалификационна степен	**магистър**
Професионална квалификация	**Социолог (експерт по комуникация на науката*)***
Форма на обучение	**редовно**
Продължителност на обучението	**2 години, 4 семестъра**
Утвърден с протокол на АС	**Протокол №31/26.01.2026 г.**
Приет с протокол на ФС	**Протокол №211/28.11.2025 г.**
Влиза в сила от:	2026/2027

Анотация

Науката (изследователската дейност) е фундаментална, структуроопределяща област на социалния живот и съвременните късномодерни общества и Западна цивилизация. Научната комуникация играе ключова роля за изграждането на доверие между обществото и науката, като превежда сложните изследвания в разбираем и достъпен език. Тя подпомага информираното участие на гражданите в обществени дебати и политики, насърчава критичното мислене и укрепва демократичните процеси, като позволява изследователските усилия и научните резултати да бъдат използвани от предприемачи, институции и политици за създаване на иновации и решения на глобални предизвикателства. Издигането на капацитета за ефективна и прозрачна научна комуникация и популяризиране на науката, както и увеличаването на доверието към нея, е ключов приоритет залегнал в национални и европейски стратегии като Национална стратегия за развитие на научните изследвания в България 2017–2030 и в документите на стратегическата рамка за наука на ЕС „Европейското изследователско пространство“ (ERA).

Магистърската програма „Комуникация на науката и изследователската дейност“ е предназначена за кандидати с бакалавърска или магистърска степен в различни области на социалните, хуманитарните, природните и техническите науки, които желаят да разширят своите компетентности в сферата на публичното представяне и стратегическото управление на научната дейност. Програмата има интердисциплинарен характер, като съчетава подходи от управлението, образованието и комуникационните практики, и подготвя специалисти, способни да превеждат сложни научни идеи на достъпен език за широката публика, институции и бизнес среди.

Основната цел на програмата е студентите да придобият задълбочени знания за процесите на научна комуникация, политиките за развитие на изследователската дейност и ролята на науката в обществото. Обучението осигурява усвояване на базови концепции за научно познание и академично писане и специализирани умения за управление на научни проекти, изграждане на комуникационни стратегии и работа в мултидисциплинарни екипи. Учебният план е проблемно и практически ориентиран и структуриран – курсовете разглеждат реални казуси, свързани с комуникацията на научни резултати, управлението на изследователски проекти и взаимодействието между наука и общество. Практическата насоченост включва разработване на казуси, симулации и проектни задачи, които развиват умения за анализ и представяне на научни резултати пред различни аудитории. Студентите работят по индивидуални задания и проектни задачи под ръководството на преподаватели, като се използват съвременни електронни средства за комуникация и сът-

рудничество. Избираемите дисциплини дават възможност за профилиране според индивидуалните интереси – в области като научна политика и иновации, управление на проекти, стратегически методи за комуникация на науката и популяризиране на изследователските резултати. Завършилите програмата могат да се реализират в публичната администрация, където се изисква капацитет да се управляват научни процеси и да се комуникират резултатите им по разбираем и въздействащ начин, както и в университети и изследователски центрове, неправителствени организации, културни институции и корпоративния сектор и др.

Програмата е съобразена с изискванията на Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), което позволява мобилност и трансфер на кредити от други специалности и висши училища. Занятията се провеждат в редовна форма, по график през събота и неделя, което осигурява гъвкавост и възможност за съчетаване с професионална ангажираност.

Специфични изисквания за прием

- Диплома за завършена ОКС „бакалавър" или „магистър" от всички области на висше образование с минимален успех „Добър".

Ред за признаване на предходно обучение

Съгласно административния ред, действащ в ПУ Паисий Хилендарски завършеното предходно обучение се признава на основата на представени в Учебен отдел оригинал и копиеот дипломата за завършено обучени по ОКС „бакалавър" и/или ОКС „магистър" в съответнатаобласт на висше образование.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията са необходими 135 кредита, от тях 108 кредита от задължителни дисциплини, 12 кредита от избираеми дисциплини и 15 кредита за разработка на дипломна работа или държавен изпит.

Профил на програмата

Магистърската програма „Комуникация на науката и изследователската дейност", развита в рамките на професионално направление „Социология, антропология и науки за културата" е подчинена концептуално на следната постановка, развита от „силната програма" в социологията на научното знание (Блур и Барнс): науката е специфична форма на културата, а научната дейност и знание са социално и културно обусловен продукт. В противоположност на класическите епистемологически концепции, науката не се разглежда като привилегирован и априори универсално валиден подход към „истината", а като социално организирана дейност, подчинена на особени социално договорени и социално приети правила на научния метод, строги (крипто) нормативно установени изследователски практики и етични норми и ценности. Оттук, научната и изследователската дейност следва да бъде изучавана, разбирана, управлявана и комуникирана в контекста на по-широкия социален ред и културни специфични културни кодове, доминиращи в дадено общество и/или цивилизационен ареал.

Магистърската програма „Комуникация на науката и изследователската дейност" има интердисциплинарен характер и е разработена в съответствие с достиженията на съвременните изследвания на науката и технологиите (утвърдена като Science and Technology Studies или Science, Technology, Society) и актуалните тенденции в разбирането, управлението и комуникирането на науката и изследванията. Тя е организирана около пресечните точки между науката, обществото и управлението, като разкрива основите на съвременните научни институции и тяхната роля в демократичните общества. Програмата съчетава институционалната перспектива за управление на

изследователската дейност с гледната точка на индивида и обществото като активни съучастници в процеса на създаване и разпространение на знание.
Формата на обучение е *редовна*, като занятията се осъществяват по график в събота и неделя.

Основни резултати от обучението

Магистърската програма подготвя компетентни и критично мислещи специалисти, които притежават задълбочени познания за същността, функциите и ролята на науката в обществото и за механизмите на управление на изследователската дейност и комуникиране на резултатите от нея. В хода на обучението студентите се придобиват капацитет за разбиране на сложната динамика на научната и изследователската дейност, придобиват практически знания и умения за особеностите на научните институции, изследователските политики и стратегиите за комуникация на научни резултати, както и за социалните и културните контексти, в които науката функционира.

Завършилите програмата развиват аналитични способности за интерпретация на научни данни и тяхното въздействие върху обществото, както и умения за критична оценка на научни и институционални процеси. Те усвояват компетентности за работа в мултидисциплинарна среда, включително умения за академично писане, публична комуникация, управление на изследователски проекти и изграждане на стратегии за популяризиране на науката. Това ги прави ценни участници в процесите на вземане на решения, стратегическо планиране и развитие на научни политики и популяризатори на науката.

Това им позволява успешна реализация като експерти в публичната администрация, университети и изследователски центрове, неправителствени организации, културни институции и корпоративния сектор, където се изисква умението да се управляват научни процеси и да се комуникират резултатите им по разбираем и въздействащ начин.

Професионален профил на завършилите с примери

Завършилите специалност „Комуникация на науката и изследователската дейност“ с образователно-квалификационна степен „магистър“ придобиват професионална квалификация „социолог“ (експерт по комуникация на науката) и се реализират като:

- Специалист по научна комуникация и публично представяне на знанието – с умения за превеждане на сложни научни идеи на достъпен език, за работа в екип и за осъществяване на дейности с консултативен и експертен характер в институционална и обществена среда.
- Аналитичен специалист в научни институции, държавната и местна администрация, неправителствени организации и корпоративния сектор – по оценка и анализ на научни и изследователски процеси, планиране и реализиране на стратегии за развитие и популяризиране на научни резултати.
- Приложен специалист по управление на изследователски проекти – изпълняващ задачи, свързани с практическото приложение на знанията в сферата на научните институции, университетите, изследователските центрове и културните организации.
- Изследовател – в докторски програми по социални науки, науки за комуникацията в България и чужбина, както и в международни и национални проекти, изследователски институти, неправителствени организации и „мозъчни тръстове“.

Възможности за продължаване на обучението

В докторски програми в социалните науки в България и в чужбина.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С**– за семинарни (упражнения); **Лб** – за лабораторни упражнения (практикуми).

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (*И* – изпит; *ТО* – текуща оценка; *З* – заверка; П – продължава следващ семестър).

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---	О		
1-ви семестър													
1.	3.1.	Генезис на европейската модерност	45	30	15	0	0	135	135	0	180	6	И
2	3.1.	Увод в социологията	45	30	15	0	0	135	135	0	180	6	И
3.	3.1.	Социология на познанието и (дез)информацията	45	30	15	0	0	135	135	0	180	6	И
4.	3.1.	Критическо четене и академично писане	60	0	60	0	0	150	150	0	210	7	И
5.	3.1.	Презентационни умения	30	15	15	0	0	120	120	0	150	5	И
Общо за 1-ви семестър			**225**	**105**	**120**	**0**	**0**	**675**	**675**	**0**	**900**	**30**	
2-ри семестър													
1.	3.1.	Персонална и национална идентичност в европейската култура и изкуство	30	30	0	0	0	120	120		150	5	И
2.	3.1.	Социални изследвания на науката и технологиите	45	30	15	0	0	105	105	0	150	5	И
3.	3.1.	Социология на образователните институции	30	15	15	0	0	120	120	0	150	5	И
4.	3.1.	Емпирични социологически изследвания	60	30	30	0	0	90	90	0	150	5	И
5.	3.1.	Демография за социолози	30	30	0	0	0	120	120	0	150	5	И
6.	3.1.	НПО и регионално развитие	45	15	30	0	0	105	105	0	150	5	И
Общо за 2-ри семестър			**240**	**150**	**90**	**0**	**0**	**660**	**660**	**0**	**900**	**30**	
Общо за I-ва година			**465**	**255**	**210**	**0**	**0**	**1335**	**1335**	**0**	**1800**	**60**	
3-ти семестър													
1.	3.1.	Наука, технологии, общество	30	30	0	0	0	120	120	0	150	5	И
2.	2.3.	Епистемология (Теория на познанието)	45	30	15	0	0	105	105	0	150	5	И

3.	3.1	Практикум: академично предприемачество и технологичен трансфер	30	0	30	0	0	90	90	0	120	4	И
4.	3.1.	Научна етика	30	30	0	0	0	120	120	0	150	5	И
5.	3.5	Основи на масовата комуникация	30	30	0	0	0	120	120	0	150	5	И
6.		Избираема дисциплина 1	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
7.		Избираема дисциплина 2	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
Общо за 3-ти семестър			**225**	**180**	**45**	**0**	**0**	**675**	**675**	**0**	**900**	**30**	
4-ти семестър													
1.	3.1.	Научни изследвания: проектно управление и публично представяне	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
2.	3.1.	Публично разбиране на науката и гражданска наука	30	30	0	0	0	90	90	0	120	4	И
3.	3.1.	Методология на проекти	45	30	15	0	0	75	75	0	120	4	И
4.	3.1.	Комуникация на науката	45	30	15	0	0	105	105	0	150	5	И
5.	3.1.	Практикум: как да популяризираме науката	30	0	30	0	0	90	90	0	120	4	И
6.	1.3.	Практикум: наука пред жива публика	60	0	0	60	0	60	60	0	120	4	И
7.		Избираема дисциплина 3	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	И
8.		Избираема дисциплина 4	30	30	0	0	0	60	60	0	90	3	
Форма на дипломиране: Държавен изпит по специалността или Защита на дипломна работа								450	450		450	15	
Общо за 4-ти семестър			**300**	**180**	**60**	**60**	**0**	**1050**	**1050**	**0**	**1350**	**45**	
Общо за II-ра година			**525**	**360**	**105**	**60**	**0**	**1725**	**1725**	**0**	**2250**	**75**	
Общо за целия курс на обучение:			**990**	**615**	**315**	**60**	**0**	**3060**	**3060**	**0**	**4050**	**135**	
Общ брой кредити:			**135**										

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

Курсовете включват различни форми на семестриален контрол - тестове и писмено решаване на казуси, разработване на курсови работи, разработване и Реализация на пилотни изследвания. Курсовете завършват с писмен изпит за оформяне на семестриална оценка.

Изисквания за завършване

Разработване и защита на дипломна работа или полагане на държавен изпит.

Форми на обучение

Редовно.

Координатор

Ръководител на програмата е доц. д-р Тихомир Митев, email: tihomir.n.mitev@uni-plovdiv.bg

Координатор: ас. д-р Венелин Петров, email: venelin_petrov_soc@uni-plovdiv.bg

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на избираеми и факултативни дисциплини

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
		АО	Л	С	Лб	ИО	Сп	---	О		
	Избираема дисциплина 1	**30**	30	0		**60**	60		**90**	**3**	И
1.	Дискурс и идеология										
2.	Медии и комуникация										
3.	Научна и технологична политика										
	Избираема дисциплина 2	**30**	30	0		**60**	60		**90**	**3**	И
1.	Социология на комуникациите										
2.	Научно обоснованите политики в късномодерното общество (епидемиология и ваксинопрофилактика като социологически проблем)										
	Избираема дисциплина 3	**30**	30	0		**60**	60		**90**	**3**	И
1.	Иновационни изследвания										
2.	Интеркултурна комуникация и медиация										
	Избираема дисциплина 4	**30**	30	0		**60**	60		**90**	**3**	И
1.	Анализ на дигиталната действителност и социални данни										
2.	Научна и технологична политика										